

Rektor
Högskolan i Skövde

Juridiska avdelningen
Marie Stern Wörn

BESLUT

2002-02-28
Reg.nr 31-2904-01

Anmälan om diskriminerande behandling vid Högskolan i Skövde

Anmälan

K har anmält Högskolan i Skövde för diskriminerande behandling. Hon har i sin anmälan anfört bl.a. följande. Hon studerar industriell ekonomi med inriktning mot e-logistik vid Högskolan i Skövde. Hon har dyslexi och lämnade våren 2001 in intyg på detta. Hon anser att lärarna har uppträtt klumpigt, bl.a. har en lärare raderat en inlämningsuppgift och hon har fått poängavdrag för felaktig stavning. Andra lärare har raderat en bandinspelning från en muntlig tentamen utan att informera henne, vilket har lett till att hon inte kan få resultatet från denna tentamen omprövat. Hon anser att betyget på den muntliga tentamen är fel. Det som hänt under höstterminen 2000 och vårterminen 2001 har fått henne att må dåligt. Hon vill att studenter med hennes handikapp skall kunna läsa vid högskolan och få samma behandling som alla andra studenter.

Utredning

Högskoleverket har anmodat Högskolan i Skövde att yttra sig över anmälan.

Yttrande från Högskolan i Skövde

Rektor har i yttrande anfört bl.a. följande.

Utifrån institutionens yttrande och hans samtal med J, prefekt på institutionen för industriell ekonomi, anser han att Högskolan i Skövde inte har utsatt K för diskriminerande behandling. Institutionen har efter det att den har fått kännedom om K:s dyslexi vidtagit de åtgärder som kan anses rimliga för att stödja henne i hennes studier.

Institutionen för industriell ekonomi har genom prefekten J anfört bl.a. följande.

Vad avser poängavdrag för felstavning så kan hon konstatera att ingen student någonsin har fått avdrag för felstavning. Personalen på institutionen har varit ovetande om K:s dyslexiproblem fram till våren 2001. När detta kom till personalens kännedom togs kontakt med högskolans handikapphandläggare. Önskemålen från K var att hon

BESLUT

2002-02-28

Reg.nr 31-2904-01

Sid 2

skulle få hjälp med att få tentamensfrågor upplästa och sedan besvara dem muntligt. K har problem med läsuppgifter, medan siffror och räkneuppgifter inte vällar henne några problem. Räkneuppgifter besvaras därför skriftligt. Policyn på högskolan för muntlig tentamen är att lärare sitter med studenter och ställer frågor. När tentamen är klar får studenten sitt betyg.

I K:s fall gjorde hon samma tentamen som övriga studenter, vid samma tidpunkt som övriga, men muntligen tillsammans med de lärare som ansvarade för tentamen. Vid detta tillfälle tillfrågades K om institutionen fick spela in hennes svar, om tveksamheter skulle uppstå, vilket enligt henne gick bra. Inspelning gjordes. K fick sitt resultat presenterat tillsammans med övriga studenter på kursen, då det ansågs vara ett lämpligt sätt att gå till väga, eftersom alla tenterade samtidigt. Lärarna kunde naturligtvis ha givit henne resultatet direkt men ansåg att rent praktiskt var det bäst att alla fick sina resultat samtidigt. En muntlig tentamen går inte "att lösa ut" på något sätt, någonstans. Däremot har K blivit erbjuden, av kursansvarig A, att muntligen få en genomgång av sina tentamensfrågor. Detta har dock K avböjt. K hävdar att institutionen har tagit i från henne poäng som hon är berättigad till, vilket institutionen tillbakavisar. K har inte på något sätt blivit "fräntagen" några poäng.

Anmälares svar

K har inkommit med yttrande och har anfört bl.a. följande.

Hon har inte blivit informerad om vilken policy som finns för muntliga tentamina. Hon blev erbjuden en tentamensgenomgång först efter att kårordföranden pratat med institutionen. När det gäller stavning är det olika inom lärarkåren. Lärare har många gånger satt ut frågetecken när hon stavat fel.

Inspelning – radering av tentamen

Högskoleverket har inhämtat upplysningar per telefon från Högskolan i Skövde om vad som hände med inspelningen från den muntliga tentamen som K hänvisar till. Enligt uppgift från prefekt J vid Högskolan i Skövde, spelades inspelningen över vid inspelning av nästa muntliga tentamen. Högskolan har insett att detta förfarande inte är rätt och sparar därför numera alla inspelningar från muntliga tentamina.

Högskoleverket har vidare inhämtat upplysningar per telefon från N vid Riksarkivet, kontaktperson för Högskolan i Skövde, som har uppgivit att det inte finns några gallringsbestämmelser för bandupptagningar av tentamina.

Tillämpliga regler

Tillämpliga regler avseende diskriminering och funktionshinder för universitet och högskolor

Det finns inte några särskilda bestämmelser om funktionshindrade i högskolelagen (1992:1434) eller högskoleförordningen (1993:100).

De grundläggande bestämmelserna om skydd mot diskriminering finns i regeringsformen. I 1 kap. 2 § första stycket regeringsformen slås fast att den offentliga makten skall utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda

BESLUT

2002-02-28

Reg.nr 31-2904-01

Sid 3

människans frihet och värdighet. Regeringsformen anger vidare i 1 kap. 9 § ett krav på allas likhet inför lagen samt att saklighet skall iakttas inom den offentliga förvaltningen.

Av regleringsbrevet för budgetåret 2001 avseende anslag till universitet och högskolor m.m. framgår bl.a. följande. Universitet och högskolor skall beakta behovet av stöd för studenter med funktionshinder. Lärosätena kan hos Stockholms universitet ansöka om bidrag för stöd till studenter med funktionshinder för de kostnader som överstiger 0,15 procent på anslaget för grundläggande högskoleutbildning. Regleringsbrevets bestämmelser är bindande för universitet och högskolor.

Tillämpliga regler avseende examination

Enligt 6 kap. 10 § högskoleförordningen skall betyg på en genomgången kurs bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Av 12 kap. 5 § högskoleförordningen framgår att ett beslut om betyg inte får överklagas.

Tillämpliga regler avseende bevarande av bandupptagning

Enligt 2 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen är upptagning som bl.a. kan avlyssnas med tekniskt hjälpmedel att anse som en handling som kan bli allmän om den förvaras eller enligt tryckfrihetsförordningens bestämmelser är att anse som inkommen eller upprättad hos myndigheten.

Regler om arkiv, arkivering m.m. finns bl.a. i arkivlagen (1990:782) och arkivförordningen (1991:446). Av 14 § arkivförordningen framgår att statliga myndigheter får gallra allmänna handlingar endast i enlighet med föreskrifter eller beslut av Riksarkivet, om inte särskilda gallringsföreskrifter finns i lag eller förordning.

För universitet och högskolor har Riksarkivet utfärdat myndighetsspecifika föreskrifter som reglerar bl.a. gallring. De gallringsbestämmelser som finns för skriftliga tentamina i Riksarkivets myndighetsspecifika föreskrifter (RA-MS) nr 2001:50, innebär att skriftliga tentamina efter ett år kan återlämnas till studenten eller gallras. Enligt vad som anförts ovan finns inga gallringsbestämmelser som reglerar bandupptagningar av tentamina.

Högskoleverkets bedömning

Tentamen

Högskoleverket kan som central myndighet för universitet och högskolor endast kontrollera om universitet och högskolor följer de regler som gäller för verksamheten. Av 12 kap. 5 § högskoleförordningen framgår att ett beslut om betyg inte får överklagas. Det betyder att varken Högskoleverket eller någon annan myndighet kan överpröva en examinatorns beslut om betyg. K har i sin anmälan anförts att hon har fått fel betyg på en tentamen. Detta är en fråga som Högskoleverket inte kan pröva.

I frågan om radering av bandupptagningen av den i ärendet aktuella tentamen, kan Högskoleverket konstatera att en bandupptagning av en tentamen i enlighet med

BESLUT

2002-02-28

Reg.nr 31-2904-01

Sid 4

tryckfrihetsförordningens bestämmelser är att betrakta som en allmän handling och att den därmed omfattas av de bestämmelser som finns i arkivlagen och arkivförordningen om gallring. Riksarkivet har varken meddelat föreskrifter eller något särskilt beslut om gallring av bandupptagningar av muntliga tentamina. Högskolan i Skövde borde därför ha sparat den aktuella bandupptagningen. Högskoleverket noterar att Högskolan i Skövde har insett sitt misstag och att högskolan numera sparar alla bandupptagningar av muntliga tentamina.

Diskriminerande behandling

K har i sin anmälan anfört att hon inte har fått förståelse för sitt funktionshinder och att hon har blivit motarbetad. Enligt ett särskilt beslut av regeringen, vilket framgår av regleringsbrevet för universitet och högskolor 2001, skall universitet och högskolor beakta behovet av stöd till studenter med funktionshinder.

Högskoleverket anser att det av utredningen i ärendet inte har framkommit annat än att universitetet har vidtagit rimliga åtgärder för att beakta Ks behov av stöd i hennes studier.

Upplysningsvis kan nämnas att lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan träder i kraft den 1 mars 2002. Lagen skall ha till ändamål att på högskoleområdet främja lika rättigheter för studenter och sökande och att motverka diskriminering på grund av könstillhörighet, etnisk tillhörighet, sexuell läggning och funktionshinder. Tillsyn över att lagen följs kommer att utövas av Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning och Handikappombudsmannen.

Med dessa besked avslutas ärendet.

Detta beslut har fattats av chefsjuristen Annica Lindblom efter föredragning av verksjuristen Marie Stern Wärn. I ärendets slutliga handläggning har även verksjuristen Barbro Molander deltagit.

På Högskoleverkets vägnar

Annica Lindblom

Marie Stern Wärn